

Ratkaisuja maaperän hyvinvointiin ja elintarviketeollisuuden sivuvirtojen hyötykäyttöön

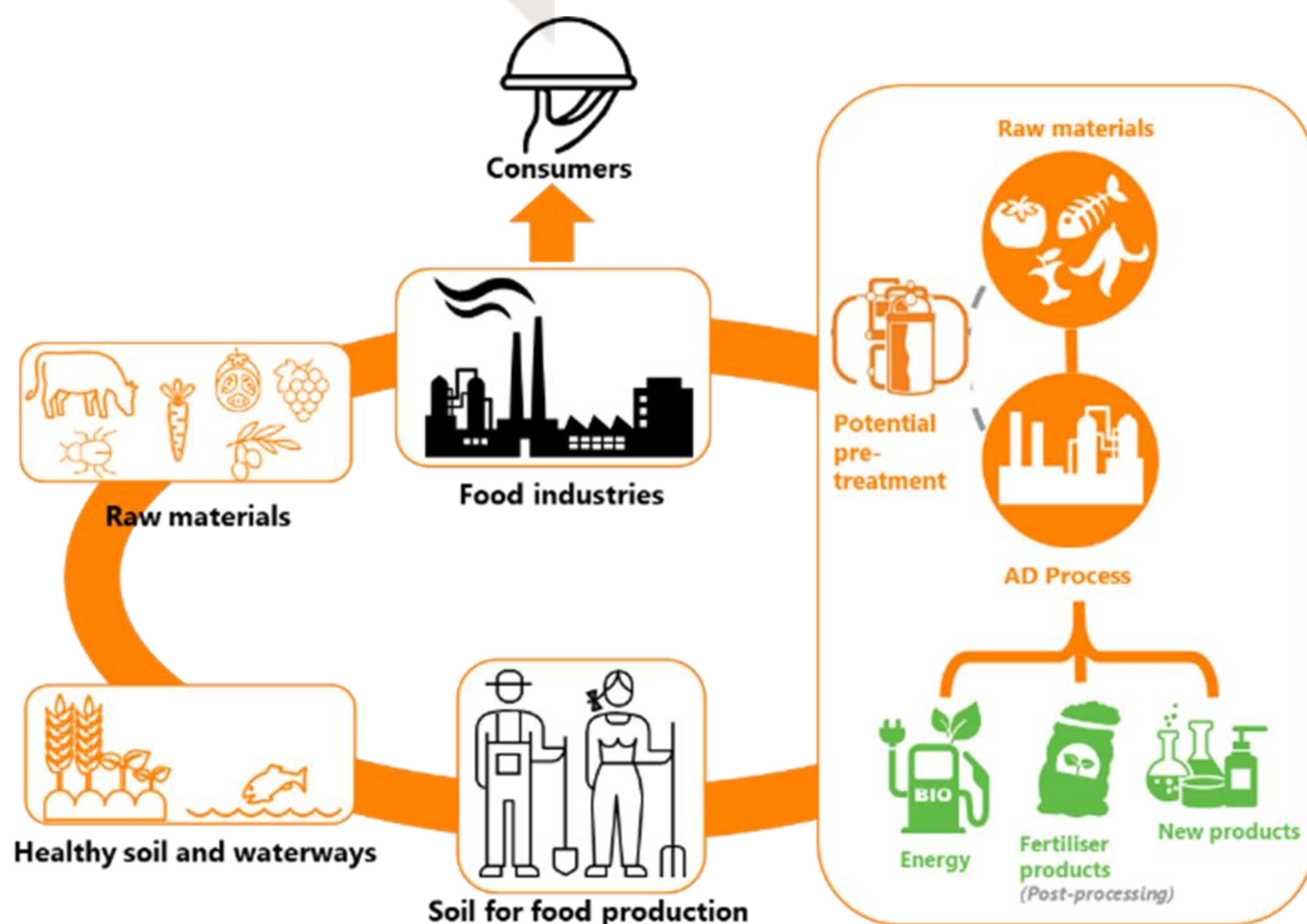
Maunuksela, L., Suomi, J., Relander, A. Ruokavirasto

EU:n maaperästrategian tähtäimessä on terveet maaperät vuoteen 2050 mennessä. Horisontti Eurooppa -ohjelman Mission Soil rahoittama DeliSoil-hanke vastaa EU:n tavoitteeseen tuoda markkinoille turvallisia ja laadukkaita kierrätyslannoitevalmisteita elintarviketeollisuuden sivuvirroista. Hankkeen tavoitteena on edistää maaperän terveyttä ja ruoantuotannon arvoketjun kestävyttä osana pellolta pöytään -politiikkaa. DeliSoil-hanketta koordinoi Luonnonvarakeskus (Luke), ja mukana on kaikkiaan 14 kumppania 10:stä eri Euroopan maasta.

Elintarviketeollisuuden sivuvirroista turvallisia maanparannusaineita

Elintarviketeollisuuden sivuvirrat prosessoidaan erilaisten teknologioiden avulla, esim. biokaasulaitoksissa, jolloin saadaan tuotettua lisäarvoa, kuten energiaa ja lannoitevalmisteksi soveltuvaa ravinteikasta mädätejäännöstä. Sivuvirtojen sisältämä muu orgaaninen aines voidaan hyödyntää maanparannusaineina ruoantuotannossa (Kuva 1).

Elintarviketeollisuuden sivuvirroilla on suuri hyödyntämispotentiaali ja niissä tavoitellen korkea jalostusastetta. Niitä myös kierrätetään tai prosessoidaan siten, ettei jatkokäyttömahdollisuuksia menetetä eikä uusia hyödyntämättä jääviä jätevirtoja synny.

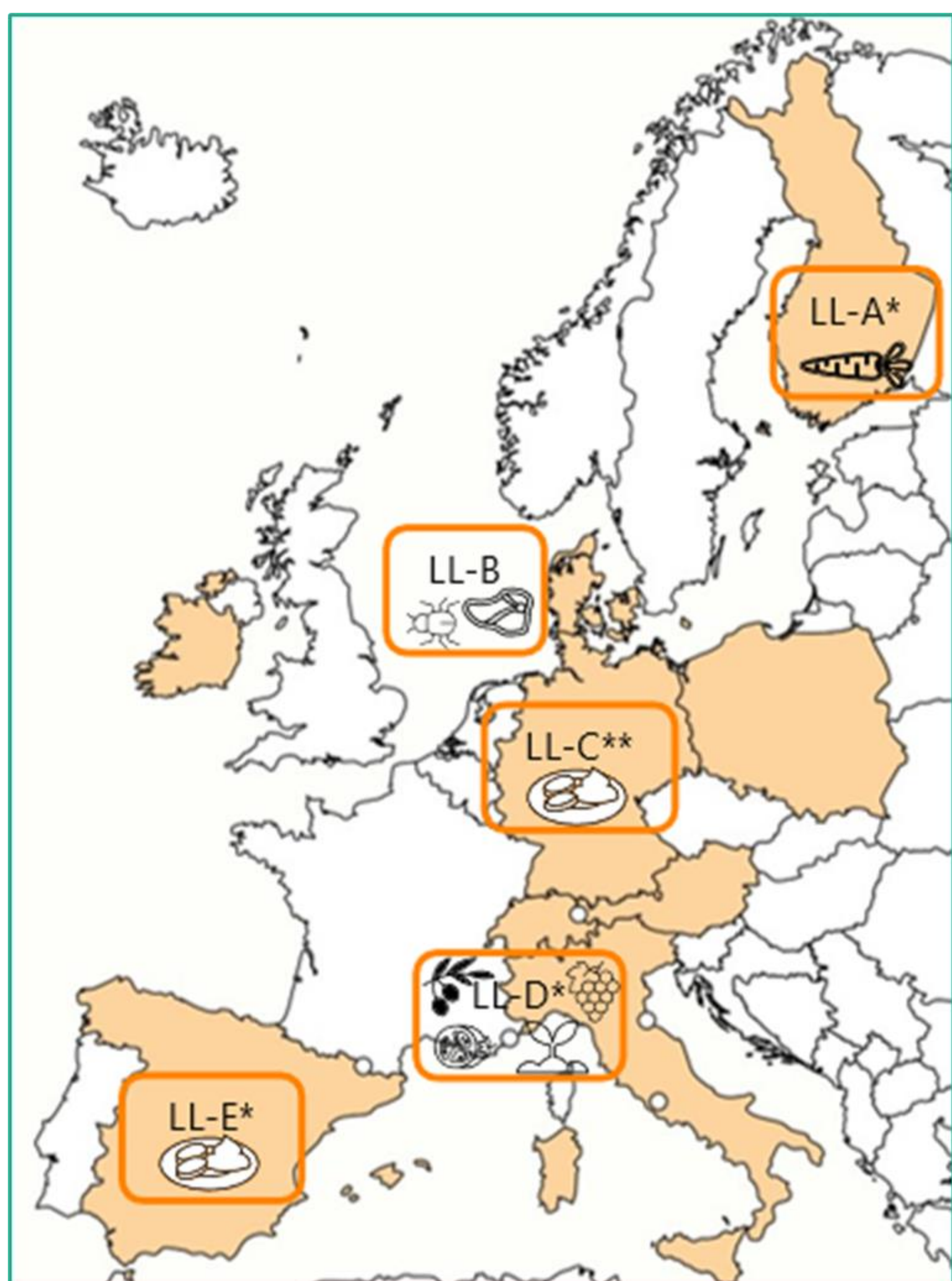
Kuva 1. Elintarviketuotannon arvoketju.

Euroopan laajuista yhteistyötä

DeliSoil-hankkeessa toimii viisi tutkimus- ja yritys yhteistyön verkostoa (Living Lab) (Kuva 2). Mukana on toimijoita koko ruoantuotannon arvoketjusta aina viljelijöistä sivuvirtoja prosessoiviin yrityksiin. Verkostot kehittävät elintarviketeollisuuden sivuvirtojen, esimerkiksi kasvisten kuorten, hyötykäyttöä hankkeen tutkijoiden kanssa.

Hankkeessa työskennellään paikallisesti merkittävien elintarviketeollisuusalojen, vihannesten ja oliiviöljyn tuotannon, lihan- ja viinintuotannon sekä hyönteisten kasvatuksen, sivuvirtojen parissa. Hankkeen tavoitteena on tuottaa uutta liiketoimintaa ja levittää hyviä käytäntöjä eurooppalaisessa verkostossa.

Ruokavirasto osallistuu hankkeessa erityisesti työpaketteihin, joiden tavoitteena on sekä EU- että kansallisten säädösten ja ohjeistuksen analysointi ja vaikutusten arviointi elintarviketeollisuuden kierrätykseen, maaperän parantamiseen ja innovaatioiden skaalauspotentiaaliin. Tavoitteena on korostaa parhaita käytäntöjä sekä tehdä ehdotuksia sääntelyesteiden ylittämiseksi. Lisäksi Ruokavirasto osallistuu elintarviketeollisuuden tuotteista valmistettujen maanparannusaine- ja lannoitevalmisteiden mahdollisten riskien arviointiin One Health -näkökulmasta.

Kuva 2. DeliSoil-hankkeen viisi tutkimus- ja yritys yhteistyön verkostoa (Living Lab) Suomessa, Tanskassa, Saksassa, Italiassa ja Espanjassa.

